

TARRACO VIVA

el festival romà de Tarragona

Foto: Manel R. Granell
Festival TARRACO VIVA

HOSPES AVE

**Us convidem a un viatge a l'antiga civilització romana.
Junts coneixerem els nostres orígens i compartirem la passió per la Història.
El passat ens descobrirà nous futurs.
Benvinguts al festival romà de Tarragona!**

XIII Edició del 5 al 15 de maig de 2011

Area de Patrimoni Històric

ÍNDEX

	Pàgina
EVOLUCIÓ DEL FESTIVAL	4
LA COMUNICACIÓ DEL FESTIVAL	6
PROGRAMA D'ACTES:	
NOVETATS DE TARRACO VIVA 2011	7
MÉS ACTIVITATS TARRACO VIVA 2011	14
ACCÉS I ENTRADES A LES ACTIVITATS	42
ELS GRUPS PARTICIPANTS I COL·LABORADORS	43
ELS ESPAIS DE TARRACO VIVA	45
OBJECTIUS TARRACO VIVA	46
L'OFICINA PERMANENT TARRACO VIVA	39
EL LLIBRE DEL FESTIVAL	48
WEB DEL FESTIVAL	49
SERVEI D'ATENCIÓ AL VISITANT	51
IV FIRA <i>NUNDINAE</i>	52
PREMSA	53
PROJECTE <i>HOSPITALITAS</i> : AMFITRIONS TARRACO VIVA	54

L'esperança de vida per a un romà de fa dos mil anys era aproximadament d'uns trenta anys (una mica menys les dones per l'alta mortaldat en els parts). L'alçada mitja dels romans no era gaire més de metro i mig. En els estudis forenses de cossos trobats a necròpolis del món romà es fa evident la gran quantitat de malalties, deformacions òssies, i malnutrició que patien gran part de la població. Malgrat la imatge que el cinema ens ha llegat de banquets sumptuosos, el menjar diari no era garantit per a la majoria de la població.

Problemes, malalties, no varen impedir però que els nostres avantpassats creessin una cultura i una civilització com cap altre. Capaç d'inspirar fins avui dia aspectes tant importants del nostre dia a dia com és la llengua, el dret i els trets bàsics de la tolerància i la convivència.

Una capacitat organitzativa impressionant, una tenacitat a prova de guerres i derrotes i una voluntat de ferro va fer possible que un llogaret a la riba del Tiber es convertís en el centre d'un Imperi que anava des de les altes terres d'Escòcia a les arenes ardents de Siria i Líbia. Del fèrtil vall del Nil als boscos de Germania. Dels camps amb oliveres de la Bètica a les terres riques del nord d'Àfrica. Un imperi on les mercaderies de Tàrraco arribaven en abundància a Roma i altres parts de l'imperi.

Per a què serveix saber història ?

Per a ser lliures. Els ciutadans sense memòria històrica son més manipulables.

John Elliott historiador, hispanista
La Contra de La Vanguardia 16/02/2010
Lluís Amigué

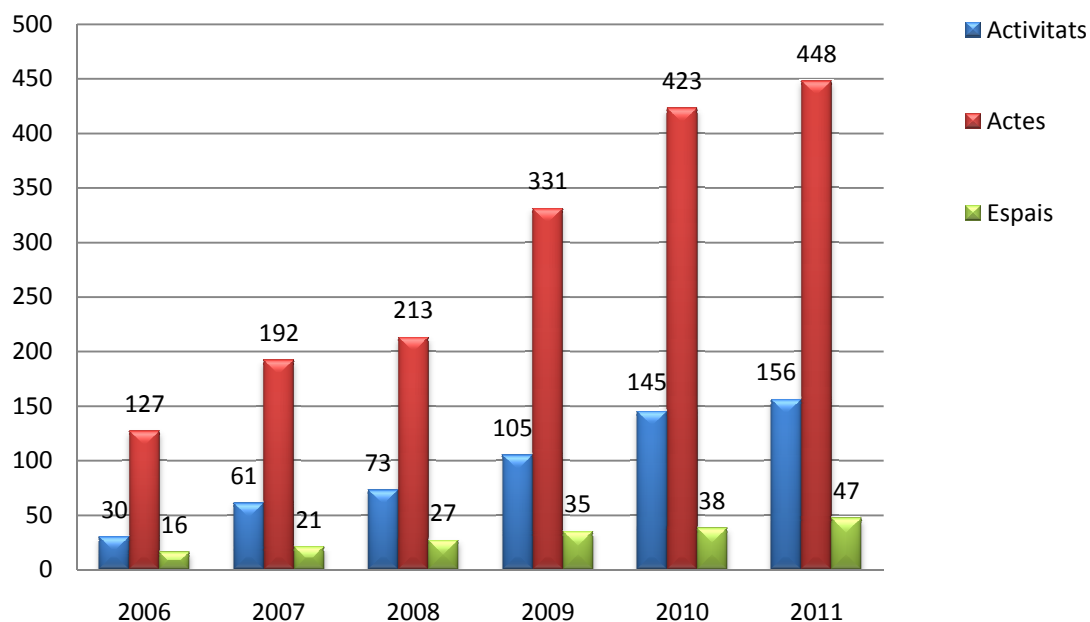
EVOLUCIÓ DEL FESTIVAL

Creixement darrers anys

La XIII edició del festival Tarraco Viva està pensada per a consolidar l'espectacular creixement que aquest festival ha tingut en els darrers anys. Malgrat la crisi econòmica dels darrers quatre anys, les successives edicions del festival han aportat noves activitats, nous espais i molts més actes. Ara es tracta de consolidar aquest creixement i d'anar cercant la millora continuada de la qualitat de les activitats i de la comunicació del festival.

Edicions	2006	2007	2008	2009	2010	2011	creixement 2006 / 2011	%
Activitats	30	61	73	105	145	156	126	80,26
Actes	127	192	213	331	423	448	321	71,27
Espais	16	21	27	35	38	47	31	65,96

Representació gràfica de dades 2006-2011

Dos caps de setmana d'actes

Una altre creixement ha estat els dies amb activitats del festival, aquest any ampliem considerablement les activitats del primer cap de setmana en el que hem programat més de **90** actes i en espais variats.

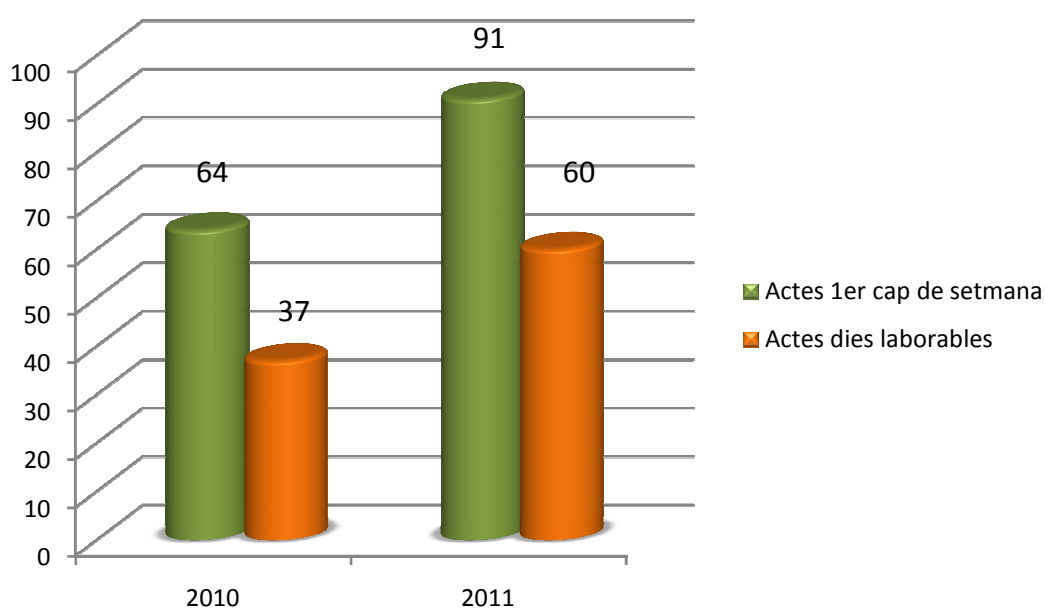
El creixement del públic en aquest primer cap de setmana ens fa anar cap a l'equiparació amb el segon cap de setmana, tradicionalment el que més actes contenia. En poques edicions, el públic podrà triar entre un o l'altre, malgrat que ja hem detectat casos de públic que en visiten els dos caps de setmana.

Comencem a realitzar activitats entre setmana

Un altre repte del festival es anar omplint d'activitats els dies entre setmana. Aquest any hem programat **60** actes, per la qual cosa hem començat a treballar el supòsit de programació normalitzat (és a dir amb programació completa) els dies feiners de la setmana. Sens dubte aquest és un dels reptes principals de tot festival, aconseguir un públic fidel que visiti el festival fins i tot en dies feiners.

	2010	2011	creixement	%
Actes 1er cap de setmana	64	91	27	29,67
Actes dies laborables	37	60	23	38,33

Actes Cap de setmana i dies laborables

LA COMUNICACIÓ DEL FESTIVAL

TARRACO VIVA ON TOUR

La passada edició i en col·laboració amb el Consorci per a la Promoció Turística de la Tarraco Romana, el festival va iniciar una sèrie de presentacions promocionals que amb el nom **Tarraco Viva on Tour**, va ser present a Constantí, Roda de Barà i Altafulla. Aquest any també en col·laboració d'aquest consorci, hem preparat una gira promocional una mica més ambiciosa :

- **Pamplona**
- **Cambrils**
- **Lleida**
- **Barcelona**
- **Sagunt**
- **Còrdova**

Aquestes seran les ciutats on realitzarem presentacions del festival Unes presentacions, basades en les demostracions pròpies de grups de reconstrucció històrica tarragonins, que es realitzen en col·laboració activa d'institucions culturals i oficials de les mateixes ciutats. Així a Lleida la presentació es realitzarà a la Seu i amb el suport de **l'Institut d'Estudis Ilerdencs**, a Sagunt amb el suport de l'àrea de cultura de l'ajuntament saguntí i en el marc del **teatre romà d'aquesta ciutat** valenciana, a Barcelona la presentació es realitzarà al **Museu d'Història de Catalunya** i a Còrdova al **Museo Arqueológico** amb col·laboració de l'ajuntament cordovès.

Sens dubte es tracte d'una nova manera de promocionar un festival, més basat en les relacions públiques que no pas amb les tradicionals fórmules de publicitat.

PRESENTACIONS realitzades

Durant l'any 2010 i 2011 hem efectuat les següents presentacions promocionals del festival:

- Màster Historia i comunicació. Universitat Barcelona
- "Patrimonio historico innovacion y desarrollo" a Baeza. Universidad Internacional de Andalucia,
- Associació Gent Gran- URV- Antiga Audiència (Tarragona)
- Curs : Els actius turístics de la Tarraco romana. ICAC- Universitat Rovira i Virgili
- Màster : Història i Comunicació. Universitat de Barcelona
- Musei della Civiltà Romana. Roma
- Jornades Internacionals EXEMPLUM. Tarragona
- Jornades divulgació d'Alcúdia, Mallorca

PROGRAMA D'ACTES

NOVETATS TARRACO VIVA 2011

ESPAI TARRACO **novetat 2011**

La nostra ciutat, fa dos mil anys

En una de les darreres reunions amb els amics del projecte *Hospitalitas*, aquests ens van fer observar l'interès de dedicar més activitats i interès a la divulgació de Tarraco, la nostra antiga ciutat romana. Ens va semblar un gran suggeriment i comencem aquest any obrint el que anomenem Espai Tarraco.

Intentarem donar a conèixer la història i les fites arqueològiques de l'antiga Tarraco

EL FÒRUM DE LA COLÒNIA **novetat 2011**

J Ruiz de Arbulo

Cóm era la vida quotidiana dels tarragonins fa dos mil anys? L'epigrafia ens permet una petita aproximació a la mateixa a través de les dedicatòries votives, dels pedestals de les estàtues i sobretot dels epitafis funeraris. A través d'ells veurem com va ser la vida d'alguns personatges de la ciutat antiga: soldats, comerciants, magistrats, sacerdots, homes i dones lliures, estrangers, lliberts i esclaus.

Data   7, 13 i 14 de maig
Lloc   Fòrum de la Colònia
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

GENT DE TARRACO, Tarragonins de fa dos mil anys **novetat 2011**

J. Ruiz de Arbulo

El fòrum era el lloc central de la vida pública en una ciutat romana, lloc de cerimònies religioses, dies de mercat, judicis i assemblees. Les restes de la gran basílica jurídica de la colònia Tarraco conservats al costat de la Plaça Corsini permeten imaginar com era el dia a dia d'aquestes activitats forenses i també entendre a través de la decoració de l'edifici i de les estàtues que ho omplien el poder de les elits tarragonines

Data   11 de maig
Lloc   Pretori – Sala Sarcòfag
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

EMPERADORS DE TARRACO **novetat 2011**

Isabel Rodà

Directora de l'ICAC

Juli César guardà els estendards a Tàrraco per la qual cosa aquesta rebé el títol de *triumphalis*. El primer emperador August, residí dos anys a la nostra ciutat i va rebre ambaixadors de països llunyans. Tàrraco fou de fet la capital de l'Imperi. L'emperador Adrià en una visita a la ciutat patí un intent d'assassinat ... totes aquestes històries i algunes més les podreu saber en aquesta conferència.

Data   12 de maig
Lloc   Pretori – Sala Sarcòfag
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

Descobreix Tàrraco :

LES EXCAVACIONS DEL CARRER EIVISSA

Marta Bru (CODEX)

La directora de les excavacions, Marta Bru, ens comentarà els resultats de les tasques arqueològiques que han permès recuperar la fossilització de l'antic camí de la Fonteta que, a la vegada, és la perpetuació d'una antiga via romana que connectava la zona portuària de Tàrraco amb el gual del riu Francolí

Data   6, 10 i 12 de maig
Lloc   Excavacions c/ Eivissa
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

LES PORTES DE TARRAGONA

Passeig per les portelles i el portal del Socors **novetat 2011**

Imma Teixell

Fa poc temps s'excavà i es netejà la porta dels socors . Es tracte d'una porta monumental d'accés a l'antiga ciutat de Tàrraco. Podrem veure les diferències entre aquesta porta i les petites portelles que es conserven al tram de muralles de la part alta de Tarragona.

LES VEUS DE LES PEDRES: PINZELADES D'UNA TÀRRACO MOLT VIVA **novetat 2011**

Diana Gorostidi (ICAC)

Aquesta activitat té com a objectiu realitzar una passejada per la part alta a la recerca dels antics habitants de la Tàrraco romana, immortalitzats en les inscripcions llatines que encara es troben dispersades pels seus carrers. La lectura comentada d'aquestes petites pinzellades d'història ens aproparan als antics tarragonins que les van protagonitzar i els seus relats ens il·lustraran una Tàrraco més propera i més viva.

L'activitat constarà d'una primera i breu introducció als conceptes bàsics de l'epigrafia llatina per després anar a fer un recorregut a peu pels carrers de la part alta identificant, llegint i comentant una sèrie d'inscripcions que aproparan als participants a aquest importantíssim element del patrimoni arqueològic tarragoní.

Data   13 i 14 de maig a les 19 h
Lloc   Itinerari
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

PASSEJADA EPIGRÀFICA PER TÀRRACO **novetat 2011**
Diana Gorostidi (ICAC) – Meritxell Blay (APLEC)

Les professores Gorostidi (Institut Català d'arqueologia Clàssica) i Blay (Associació de Professorat de Llengües Clàssiques Catalunya) ens proposen un recorregut per la ciutat de Tarragona, on podrem descobrir les històries que mostren les pedres de la ciutat: la lectura de les inscripcions llatines, el seu desxiframent i el valor com a fonts de coneixement de la cultura romana.

L'activitat constarà de dues parts: la primera, teòrica, en que s'introduirà l'alumnat en l'epigrafia llatina (tipus d'inscripcions, el seu gravat, usos més comuns). La segona part serà pràctica i consistirà en un passeig per la part alta de la Tàrraco romana perquè l'alumnat vegi *in situ* les inscripcions més destacades i les pugui treballar.

L'alumne disposarà d'un material de suport elaborat pels professors de l'APLEC i que comprendrien diversos exercicis que hauran de realitzar durant i un cop finalitzada l'activitat i que hauran de lliurar als seus professors de cultura clàssica perquè els puguin avaluar.

Data   Divendres 6 i 13 de maig
Lloc   Itinerari Part Alta. Inici ICAC
Accés   Activitat adreçada als IES de Tarragona

VISITES GUIADES ALS ESPAIS PATRIMONI **novetat 2011**
Itinere – Tàrraco Guide Bureau – Bettatur - Argos

Durant el festival, les empreses de guies de Tarragona faran visites guiades a alguns dels espais declarants patrimoni. Cadascuna d'elles es centrarà en un dels recintes monumentals :

Curs HISTÒRIA DE ROMA **novetat 2011**

Col·labora : Centres Cívics de l'Ajuntament de Tarragona

Què va fer possible que una petita ciutat de la Itàlia central acabés governant un Imperi que anava des de les terres d'Escòcia al desert del Sàhara i de la frontera amb Iran a la torre d'Hèrcules a Galícia?

Es evident que l'exèrcit romà, les antigues legions, varen ser el braç executor d'una expansió sovint cruel, però això ho explica tot? La Història n'està plena d'exemples de grans conqueridors, però poques d'aquestes conquestes acabaren per crear civilitzacions, el llegat de les quals encara avui dia és viu.

Des del festival creiem en la comunicació activa, aquella que es basa en l'intercanvi i la participació. Per això i per que volem que cada cop mes s'apropi al festival un públic més curios, hem organitzat el primer curs d'Història de Roma, dirigit per **Joaquín Ruiz de Arbulo**, catedràtic d'Arqueologia de Grècia i Roma de la Universitat Rovira i Virgili

El curs consta de quatre xerrades:

Sessions	Professors
I Els orígens de Roma : mites de fundació i monarquia	Joaquín Ruiz de Arbulo
II La República : Roma a la conquesta del món	Joaquín Ruiz de Arbulo
III L'Imperi : Roma universal	Josep M Macias
IV El Baix Imperi: El final de Roma ?	Andreu Muñoz

Per participar-hi només cal apuntar-s'hi i pagar una petita matrícula. Al final del curs, previ control d'assistència, es lliurarà un diploma.

Les tres primeres edicions seran : dues en dates anteriors al festival a dos dels Centres Cívics de Tarragona i una altra, durant el festival.

Edició	Centre Cívic St. Pere i St. Pau	Centre Cívic Part Alta	Durant el Festival (Casa Canals)
Dates	Dimarts 8, 15, 22 i 29 de març	Dijous 10, 17, 24 i 31 de març	Del 9 al 12 de maig
Horari	De 19 a 20.30 h	De 19 a 20.30 h	De 19 a 20.30 h
Lloc	Camí del Pont del Diable s/n	c/ Puig d'en Pallars, s/n	c/ Granada, 11
Accés	Informació i reserves 977 20 03 94 ccsantpere@tarragona.cat	Informació i reserves 977 22 10 09 ccpartalta@tarragona.cat	Informació i reserves 977 29 61 00 ext. 7713 oficina@tarracoviva.com

ROMANORUM VITA **novetat 2011**

Exposició

Organització : Obra Social “La Caixa”

Comissariat : Magí Seritjol, director del festival Tarraco viva, i Enric Seritjol, president de Projecte Phoenix (Grup de Reconstrucció històrica de la Tarraconense)

Viatjar en el temps és un dels grans anhels dels éssers humans, i per això, les fantasies i les hipòtesis sobre el passat i el futur han omplert la literatura, l'art i el cinema. L'època romana és un dels temes que desperten més l'interès del públic general, i, afortunadament, les investigacions d'arqueòlegs i historiadors permeten acostar-nos a les realitats del passat amb força exactitud.

Les restes arqueològiques són atractives, però tenen un poder evocador sovint limitat per als no experts. Fins i tot les ciutats romanes més ben conservades com Pompeia són difícils d'imaginar en plena activitat, sobretot quan parlem de la vida quotidiana. Si bé les imatges al senat, al fòrum, al teatre o al circ, les podem tenir força presents, l'activitat al carrer, la vida a les cases i el funcionament dels negocis ens son menys coneguts. Els horaris de treball, les olors, els oficis, la vida de les classes menys afavorides, la religiositat popular... què en sabem, de tots aquests aspectes ?

Romanorum Vita, per primera vegada al nostre país, planteja la possibilitat de passejar-se lliurement per un fragment de ciutat romana, de submergir-se en el seu dia a dia. Es pretén que els visitants arribin a experimentar una autèntica immersió en el món romà. Que entenguin, sobretot, que es tracta d'un llegat transcendental que fomenta la cultura i la societat occidental.

Aquesta exposició forma part del programa de comunicació del centenari de “La Caixa” a les comarques de Tarragona.

Data Del 6 de maig al 24 de juny de 2011
Lloc Envelat instal.lat a la plaça de Jacint Verdaguer
Accés Gratuïta, limitat a l'aforament de l'espai
Informació Fundació la Caixa

OPTIMATES VERSUS POPULARES **novetat 2011**

L' inici del final de la república romana

PROJECTE PHOENIX (Tarragona)

Organitza : CaixaFòrum

L'any 133 a C. Tiberi Semproni Grac presenta la seva llei de reforma agrària. Poc després moriria assassinat pels seus enemics polítics. Uns anys després el seu germà petit Gai Semproni Grac, tornarà a presentar un nou projecte de llei per a una reforma agrària. L'any 121 aC. Moriria també assassinat. Què havia passat? Com va ser possible que uns membres destacats de la *nobilitas* romana, fills de Cornèlia i nets del gran Escipió el vencedor d'Anibal, fossin assassinats per membres de la seva mateixa classe social?

Des del final de la segona guerra púnica i en menys de cinquanta anys, Roma passà a ser d'un ciutat-estat que controlava gran part d'Itàlia a una potència que havia creat un imperi enorme. La riquesa

que això significà transformà de soca-rel les realitats socials de la República i abocaren a aquesta a un segle de guerres civils.

La demostració que us proposem tracta de presentar les forces en litigi; els *optimates*, la fracció més reaccionària de la classe aristocràtica que negaven qualsevol mena de reforma i el *populares*, també aristòcrates però que defensaven una millor distribució de la riquesa per evitar el col·lapse de l'Estat. Un col·lapse que tingué un escenari privilegiat: el Senat de la República.

En la demostració veurem la formació i les diferències entre les faccions just abans de que s'enfrontin al Senat. Es tracte d'apropar-nos als protagonistes i als fets que succeïren posteriorment. Un moment clau en la Història de Roma.

Data Divendres 6 a les 19 i 20.30 h i Dissabte 7 a les 12 i a les 19 h
Lloc Caixafòrum, c/ Cristòfor Colom
Accés Gratuït amb invitació . Informació i reserves Caixafòrum

SEQUERE ME ! **novetat 2011**

La prostitució a Roma

THALEIA. Grup de reconstrucció històrica de Tarragona

"Segueix-me !", era l'expressió que posaven algunes prostitutes a la sola de les sabates per que els clients les poguessin reconèixer i seguir-les.

El tema de la prostitució sempre ha estat tabú però, alhora, present al llarg de la nostra història, sobretot a l'època clàssica on no es veia tant com un problema, sinó com una pràctica comuna en els homes (i les dones) que no podien satisfer, en la seva unió matrimonial, certes necessitats sexuals que eren mal vistes socialment. Igual que els grecs, els llatins consideraven la prostitució com una necessitat, un remei per a la seguretat de les seves esposes. Les prostitutes preservaven la moralitat i la fidelitat de les matrones.

Data 7, 13 i 14 de maig
Lloc Circ romà
Accés Entrada de pagament : 3 €
Activitat per a majors de 18 anys

DIVULGACIÓ HISTÒRICA AUDIOVISUAL

Projeccions de documentals arqueològics **novetat 2011**

En col·laboració amb Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya i el Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa

Es projectaran documentals sobre el món antic que han format part del Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB). Es tracta de documentals d'edicions anteriors, en horari nocturn, pel públic del festival Tarraco Viva.

Properament, més informació.

FESTIVAL CONVIDAT *LUDI ROMANI - ROMA* **novetat 2011**

Tornem a apropar-nos a la realitat d'altres manifestacions relacionades amb la divulgació del món romà. Enguany hem convidat a un festival que fa fer la seva primera edició l'any passat. Es tracta de les jornades LUDI ROMANI, celebrades al Musei della Civiltà di Roma.

SENATUS . El senat romà **novetat 2011**

PROJECTE PHOENIX (Tarragona)

Acte de cloenda del festival

El Senat de Roma neix com un òrgan consultiu en l'època monàrquica. El seu nom té relació amb la paraula *senex* (vell) que fa referència a l'edat avançada dels primers membres. Ja en època republicana, el senat de Roma esdevindrà l'institució per excel·lència del govern de la ciutat i del vast imperi que va sorgir d'ella. No tenia el poder executiu però era qui realment governava la República. Poc a poc es convertí en l'instrument de dominació d'una classe oligàrquica: la *nobilitas*.

El seu paper a la Història de Roma es cabdal, no es pot entendre l'evolució d'aquesta antiga petita ciutat del Laci fins esdevenir la capital d'un immens Imperi, sense estudiar aquesta assemblea.

A molts monuments i monedes de l'època podem llegir: SPQR. El Senat i el poble de Roma, aquesta dualitat acabarà en guerres civils per, finalment, relegar al Senat a una assemblea poc més que consultiva en l'època Imperial.

El grup Projecte Phoenix, intentarà per primer cop a Europa, apropar-nos amb les eines de la divulgació històrica a com era,, qui el formava, on es reunia, com es votava i altres aspectes de la realitat d'aquest importantíssima institució de la Roma antiga

Data	15 de maig
Lloc	Sala August – Palau Firal i de Congressos
Accés	Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

MÉS ACTIVITATS TARRACO VIVA 2011

PROJECTE HUMANITAS

La cultura de l'antiga Roma

Pensament

SÈNECA filòsof

Selecció de textos i introducció a càrrec de Noemí Moncunill (Fundació Bernat Metge).

Una introducció a la figura d'aquest literat, polític, educador i pensador romà, nascut a la Colònia Patricia Corduba. Ens centrarem una mica en divulgar la seva vessant de pensador, deixant per a una edició posterior la seva vessant com a literat i escriptor teatral.

Activitats :

- Edició del **IV Quadern Tarraco Viva**, al web del festival www.tarracoviva.com **novetat 2011**
- Edició d'aforismes i pensaments en samarretes editades expressament.

"SAPIENTIA, QUAE SOLA LIBERTAS EST"

Si vols ser estimat, estima".

"SI VIS AMARI, AMA".

La saviesa, que és l'única llibertat.

Arquitectura

EL PANTEÓ D'AGRIPA **novetat 2011**

Podrem conèixer aspectes d'aquesta obra arquitectònica com ara : qui la va planificar i qui la va fer, com es va construir i les seves funcions; els aspectes artístics i arquitectònics, etc.

Un dels principals i més interessant monument de la Roma clàssica.

Exposició en col·laboració amb el **Col·legi d'Arquitectes de Tarragona**.

Activitats :

- Exposició divulgativa. Comissariada pel professor **Ricardo Mar**, arquitecte i professor d'Arqueologia de la URV
- Conferència **David Vivó**, professor d'Història de la Universitat de Girona

ELS FÒRUMS IMPERIALS

Exposició divulgativa

Col·labora: **Museu dels Fòrums Imperials de Roma**

Què eren, qui els va fer construir, quines funcions tenien, aspectes artístics i arquitectònics, etc. Un dels principals monuments de la Roma clàssica en una exposició divulgativa que esperem que ens apropi a aquesta vessant de la cultura romana.

Pintura

LES PINTURES DE LA VIL·LA DELS MISTERIS DE POMPEIA **novetat 2011**

- Xerrada a càrrec de **Marc Lamuà**,

Fora les muralles de la ciutat de Pompeia, sortint per la porta d'Herculà, es troba una de les vil·les suburbanes millor conservades del món romà. S'entra per la part del darrera, per les estances de treball. Poc a poc endevinem l'abast d'una casa feta tant per conrear la terra com per gaudir del camp. Quan ja creiem que no queda res millor que veure, ens trobem en una sala una mica mes gran que la resta. Es però quan mirem a les parets que ens quedem bocabadats... tot l'esplendor de la pintura antiga està al davant nostre. Les pintures de la vil·la dels Misteris de Pompeia ha estat comparades a la capella Sixtina de l'antiguitat...

Literatura

MARCIAL, epigrames, critica social i vida personal

Selecció de textos i lectures a càrrec de **Juan González Soto** (professor de literatura hispànica). Una sèrie de lectures d'alguns dels epigrames escrits per aquest literat nascut a *Bilbilis* (l'actual Calatayud) amic d'emperadors i artista de cort però també client d'homes poderosos, satíric i divertit.

Data	7, 13 i 14 a les 22 h
Lloc	Fòrum Provincial-Pretori romà – Sala Teclata
Accés	Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

Llibres i transmissió de la cultura

LA BIBLIOTECA D'ALEXANDRIA, el "Google" de l'antiguitat

Exposició

El primer autor antic a mencionar que existia a Ibèria un lloc i un port amb el nom de **Tarrakon** va ser Eratòstens de Cirene, un famós geògraf i astrònom hel·lenístic del segle III aC. Eratòstens era sens dubte un dels grans savis del món antic. Ell va definir els paral·lels i meridians terrestres i va ser l'home que va mesurar per primer cop la circumferència del globus terraquí. Eratòstens reuní tots els coneixements sobre el món en una obra titulada *Geographica*, una descripció de tota la *oikoumene*, o món conegut, revisant tota la documentació disponible de la seva època i eliminant els relats mítics i les faules poètiques.

Però Eratòstens vivia a la ciutat d'Alexandria, a Egipte, i mai havia estat a Ibèria. Com va poder saber que existia en aquesta terra llunyana d'occident un port i un petit lloc anomenat **Tarrakon**? Doncs simplement consultant les obres dipositades en una institució de la qual ell va ser el tercer director: **la gran Biblioteca Real d'Alexandria**, on es custodiaven tot tipus d'obres, entre les quals la pràctica totalitat dels periples i llibres de viatges fins aleshores produïts.

La gran biblioteca tenia, al segle III aC, aproximadament uns 448.000 rotlles o *volumens* conservats, de tal manera que reunia una gran part de tota la saviesa de l'antiguitat.

Data del 5 al 15 de maig
Lloc Antic Ajuntament (c/ Major, 39)
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

ELS DESCOBRIDORS DE PAPIRS **novetat 2011**

Alberto Nodar

Doctor en Filologia Clàssica i Papiròleg per la Universitat d'Oxford

Què va passar a Egipte als sigles XIX i XX ? Qui va anar a buscar els papirs i per què ? on els van trobar ? què van fer amb ells ? on son ara ? Va condicionar la mentalitat dels descobridors la naturalesa d'aquesta descoberta ?

Data Dissabte 7 de maig – 19.30 h
Lloc Antic Ajuntament (c/ Major, 39)
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

ELS ORÍGENS DE ROMA, SEGONS VIRGILI

Taller de literatura romana per a públic familiar

Auriga Serveis Culturals (Tarragona)

Al poeta Virgili se li ha acabat la inspiració i ens demana ajuda per tal de compondre la seva gran obra, *l'Eneida*. A partir de la seva narració les persones participants al taller hauran de realitzar i superar diferents proves per tal de completar la història.

Data 13, 14 i 15 de maig
Lloc Jardins Saavedra
Accés Entrada pagament 1 €

RECAIGUTS DEL PEDESTAL **novetat 2011**

Lectures dramatitzades de literatura romana

Tarragona Literària

Lectures dramatitzades on es donarà a conèixer la vessant més desconeguda i esbojarrada d'alguns dels més cèlebres personatges de l'Imperi Romà.

Data Divendres 6 de maig – 20.30 h
Dissabte 7 de maig – 19 h i 20.30 h
Divendres 13 de maig – 20.30 h
Dissabte 17 de maig – 19 h i 20.30 h
Lloc Fòrum Provincial-Pretori romà. Sala Teclera
Accés Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

HISTÒRIA EN ACCIÓ

XIII Trobada Internacional de Grups de Reconstrucció històrica d'època romana

Es tracta d'una de les trobades de grups de reconstrucció més completes d'arreu d'Europa. Hi participen grups dedicats a la recreació del món romà així com d'algunes de les altres cultures contemporànies a la romana.

Món romà

LEGIONS ROMANES ALT IMPERIALS

Recreació de l'exèrcit romà alt imperial.

Legio VII Gemina (Tarragona).

LEGIONS BAIX IMPERIALS

Tàctiques militars romanes al baix imperi

Cohors I Gallica (País Basc).

CASTRA LEGIONIS

Els campaments romans

Legio VII Gemina (Tarragona).

Cohors I Gallica (País Basc).

OFRENA A JÚPITER

Culte al deu romà

Cohors I Gallica (País Basc).

Data	13, 14 i 15 de maig
Lloc	Camp de futbol del Roqueral
Accés	Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

ALAE

Unitats de Cavalleria romana

Timetrotter (Alemanya)

Demostracions d'hípica gimnàstica o de lluïment i de tàctiques de guerra. Aquest any el grup alemany que es va estrenar fa dos anys al nostre festival ens delectarà amb dos cavalls més. Sens dubte una de les exhibicions més esperades de les jornades.

Data	13, 14 i 15 de maig
Lloc	Camp de futbol del Roqueral
Accés	Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

Món Celtibèric

VIDA DELS CELTIBERS

Recreació de la cultura celtibèrica.

Tierraquemada (Numància. Soria).

Aquest grup organitza des de fa alguns anys el festival Keltiberoi, dedicat a la cultura celtibèrica. El festival té lloc en el mateix poble de Garray, al costat del jaciment arqueològic de Numància.

Es tracta d'un exemple de festival que, com Tarraco Viva, es centra absolutament en la divulgació històrica.

Podrem veure com vestien, què menjaven, com lluitaven i com s'organitzaven aquests pobladors de l'interior d'Hispania.

Data   14 de maig 12.30 i 18.30 h
Lloc   Jardins del Camp de Mart
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

ESPAI DE LA CULTURA CELTIBÈRICA

En un espai reservat a aquest grup, hom podrà veure i consultar diferents temes relacionats amb la cultura celtibèrica.

Data   Dissabte 14 de maig - de 10 a 14.30 h i de 17 a 21 h
Lloc   Jardins del Camp de Mart
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

MUNERA GLADIATORIA

Les lluites de gladiadors a la Roma antiga

Ars Dimicandi (Itàlia)

L'**Istituto Ars Dimicandi**, veterans del nostre festival, està especialitzat en la recerca i reconstrucció de l'armament i les tècniques de combat dels gladiadors romans. Ofereixen, doncs, una demostració especialitzada i científica molt allunyada de la visió que ens ha donat el cinema.

Data   Dissabte 7 17 h - Diumenge 8 10 h
                    Divendres 13 20 h - Dissabte 14 17 h
Lloc   Amfiteatre
Accés   Entrada de pagament 2 €

LUDI APOLLINARES

Jocs en honor del déu Apol·lo

Nemesis. Arqueologia i Difusió Cultural (Tarragona)

Istituto **Ars Dimicandi** (Itàlia)

Amb la col·laboració de: Ludi Scaenici (Itàlia)

Els grups Nemesis (Tarragona) i Ars Dimicandi (Italia) en col·laboració, ens oferiran una demostració de com s'organitzaven, qui pagava i qui lluitava en els jocs a l'amfiteatre. La demostració més completa que s'ha fet sobre els jocs *gladiatoris* del món romà.

Els *Ludi Apollinares* es varen organitzar per primera vegada a Roma en el decurs de la Segona Guerra Púnica, concretament després de la batalla de *Cannae* (212 aC). Els oracles consultats aconsellaven obtenir l'ajut del déu en la guerra que Roma lliurava contra Cartago, per preservar la república d'aquest i altres perills. Per aquest motiu es varen crear aquests jocs de caràcter anual i supervisats pel *Pretor Urbanus*. A més, podien incloure la realització de sacrificis en honor a Apol·lo i altres déus, seguint els ritus grec.

Data   14 i 15 de maig a les 10 h

Lloc   Amfiteatre

Accés   Entrada de pagament 2 €

QUID VIDISTI, FRUMENTARIE?

Què has vist, espia?

Legio I Germanica (Tarragona)

El control de la informació en època romana. La transmissió de missatges oficials i el sistema d'espionatge i serveis d'intel·ligència. Unes tasques reservades bàsicament a elements de l'exèrcit romà.

Data   14 i 15 de maig

Lloc   Aqüeducte de les Ferreres

Accés   Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

FORUM URBIS, ROMANA VITA

La vida a la casa, al carrer i a la plaça del fòrum de Tarraco

Nemesis (Tarragona)

El fòrum de la Colònia Tarraco és l'espai que vertebrava la ciutat romana, punt de trobada i de negocis. A la basílica es tracten els temes jurídics que afecten els ciutadans mentre els funcionaris locals s'afanyen a posar en ordre les recaptacions dels diferents impostos municipals. A la plaça porticada sempre hi ha moviment: parades els dies de fira, actes religiosos, processons ...

El temple del fòrum està dedicat a la Triada Capitolina: Júpiter, Juno i Minerva, que vigilen en tot moment que els *tarraconenses* compleixin amb el seu culte.

Data   Dissabte 7 de maig, 11.30 i 12.30 h
Lloc   Fòrum de la Colònia
Accés   Entrada de pagament : 2 €

ABANS DE LA CACERA

El culte a Diana

Cohors I Gallica (País Basc)

Durant la darrera fase de l'Imperi, la classe dominant va abandonar les ciutats i es va instal·lar als seus palaus al camp, les *villae*. Les caceres eren el passatemps fonamental d'aquests rics terratinents, els *honestiores*.

Us convidem a assistir al moment en què el *dominus* de la vil·la es prepara per a una d'aquests caceres, amb el seu fill gran. Els acompanya per acomiadar-los la seva dona, la *domina*. El nucli central de l'acte és l'ofrena propiciatòria a la deessa de la cacera, Diana, que oficiarà el *dominus* en un petit santuari a prop de la vil·la.

Data   14 i 15 de maig
Lloc   Muralles – Espai Minerva
Accés   Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

ARS MEDICA

Thaleia (Tarragona)

La medicina a Roma va tenir un desenvolupament inicial essencialment religiós. Al capdamunt del Quirinal hi havia un temple a *Dea Salus*, la deïtat que regnava sobre totes les altres relacionades amb la malaltia, entre les quals estaven: *Febris*, la deessa de la febre, *Uterina*, que tenia cura de la ginecologia, *Lucina*, encarregada dels parts, *Fessonia* , senyora de la debilitat i de l'astènia, etc. Com en altres cultures, la medicina sobrenatural romana va conservar la seva vigència i la seva popularitat fins a molt després de la caiguda de l'Imperi Romà. La seva naturalesa, essencialment religiosa, va permetre integrar-se amb les teories mèdiques que van sorgir en l'Imperi bizantí i que van prevaler durant tota l'edat mitjana

Data   14 i 15 de maig
Lloc   Fòrum Provincial – Pretori romà. Sala del Sarcògag
Accés   Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

GRAFFITIS

Ricardo V. Placed (Osca)

Sense diaris, televisions, ràdio ni internet, les parets de les ciutats romanes va esdevenir autèntics medis de comunicació ; de les inscripcions electorals , als anuncis publicitaris, passant per poemes, classificats eròtics etc.. L'enorme proliferació d'inscripcions de tot tipus a les parets de les ciutats romanes ens fa pensar també en una gran quantitat de ciutadans que sabien llegir i escriure. Aquestes son algunes de les reflexions que ens oferirà l'activitat

Data   13 i 14 de maig
Lloc   Mur Fòrum-Provincial Baixada del Roser
Accés   Entrada de pagament : 2 €

FUNUS. El món de la mort a l'antiga Tàrraco

Nemesis (Tarragona)

Si poguéssim traslladar-nos dos mil anys enrere en el temps i utilitzéssim alguna de les vies d'entrada a l'antiga ciutat de Tàrraco, segurament quedariem sorpresos en veure que les vies principals d'accés a la ciutat eren plenes de monuments funeraris a banda i banda.

Al món de l'antiga Roma, a la ciutat dels vius s'hi entrava per la ciutat dels morts. Els monuments funeraris i les tombes en general, recordaven els difunts però també la importància social de les famílies de la ciutat

Data   10 i 12 de maig, 19.30 h
Lloc   Restes arqueològiques del Parc Central
Accés   Gratuït , limitat a l'aforament de l'espai

VIA TARRACONENSIS

Participen:

Nemesis, Projecte Phoenix, Thaleia, Genovesa Narratives Teatral – Aula teatre URV, Narradors Tarragonins, Legio I Germanica, Camp d'Aprenentatge de Tarragona, Tarragona Literària, Associació Cultural St. Fructuós, MV Arte, Ass. Si vis pacem para ludem, Auriga, Carles Alcoi, Ludi Scaenici i Ars Dimicandi

Els grups de Tarragona i alguns dels grups europeus que participen al festival ens oferiran un tast de les seves activitats i hom podrà apropar-se i informar-se de primera mà sobre el seu treball en el camp de la reconstrucció històrica del món romà. Tot un matí per a gaudir de les activitats d' aquests grups.

Data   8 de maig (matí)
Lloc   Muralles-Passeig Arqueològic i Jardins Camp de Mart
Accés   Gratuït amb lliure accés

ESPAI TARRACO

PASSEJANT PER TARRACO

Itinerari per infants als espais de Patrimoni Mundial

AURIGA, Serveis Culturals

Aquest grup de Tarragona ens ha preparat un itinerari per a públic familiar, on passejarem pels espais de Patrimoni Mundial, i ens ajudaran a entendre, de manera planera, un munt d'aspectes sobre aquests espais monumentals de l'antiga Tàrraco romana.

Data Dissabte 7 i 14 de maig
Lloc Inici: Volta del Pallol – Maqueta de Tàrraco
Accés Entrada de pagament : 1 €

TRES TERRASSES, UN MONUMENT

El Fòrum Provincial de Tarraco

Miquel Blay

En el darrer terç del segle I dC a la ciutat romana de Tàrraco s'edifica el conjunt monumental més imponent construït mai a la ciutat, tant romana com posterior i als nostres dies. Encaixat entre el recinte de les muralles i salvant el desnivell del terreny, la *Colonia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco*, construirà una de les places més grans del món romà, un recinte de culte imperial i un circ.

Durant segles i des d'aquest espai, s'administrarà la província Hispania Citerior o Tarraconensis (que abastava més de la meitat de la Península Ibèrica). Marbres d'importació de les pedreres imperials de Carrara, columnes, capitells, els millors materials per un conjunt monumental que volia representar l'orgull i la integració plena de la ciutat a l'Imperi de Roma.

Data Dissabtes 7 i 14 de maig – 22 h
Lloc Inici: pla de la Seu
Accés Entrada de pagament : 2 €

TÀRRACO, la ciutat romana

Xerrada a la maqueta de Tàrraco

Miquel Blay

Aprofitant la maqueta de Tàrraco, a la volta del Pallol, ens podrem fer una idea del urbanisme i les principals característiques de l'antiga ciutat de Tàrraco: fortificacions, conduccions d'aigua, carrers, edificis públics i places de l'antiga ciutat romana.

Data Dissabte 7 de maig – 19 h - Diumenge 8 de maig – 12 h
Lloc Volta del Pallol
Accés Entrada de pagament : 2 €

NITS TARRACO VIVA

AMPHITEATRUM

Joaquin Ruiz de Arbulo

Una introducció a l'amfiteatre, els seus usos, la seva evolució històrica i els seus detalls més rellevants.

Data 7, 13 i 14 de maig, a les 22 h

Lloc Amfiteatre

Accés Entrada de pagament 5 €

LA MÚSICA A ROMA

Concert

Ludi Scaenici (Itàlia)

El grup de recreació musical romana ens realitzarà una demostració amb comentaris sobre els instruments musicals a l'antiga Roma i la importància de la música a la cultura romana.

Data 7, 13 i 14 de maig, 22 h

Lloc Muralles (espai August)

Accés Entrada de pagament 5 €

DEUS, MITES I HOMES A L'OLIMP

Mitologia grecoromana als frescos de la sala noble de Casa Castellarnau

Narradors Tarragonins

El grup Narradors Tarragonins ens fa un viatge a la mitologia clàssica tot mirant cap al cel. Al sostre d'aquesta casa noble de Tarragona (seu del Museu d'Història) hi trobem els més importants mites i símbols mítics de la cultura clàssica. Una oportunitat única per apropar-nos a aquest món que ha bastit molts dels elements de la nostra cultura.

Data 7 a les 22 h 13 i 14 de maig 21.30 i 23 h

Lloc Casa Castellarnau – Sala noble

Accés Entrada de pagament 2 €

ESCENA ROMANA

LA GRAN HISTÒRIA D'ANTONI I CLEOPATRA

Representació de titelles romanes

Genovesa Narratives Teatral

CARMINA PRIAPEA

Versots eròtics al deu Príap

Aula de Teatre URV

La Gran Història d'Antoni i Cleopatra

Gràcies als cronistes clàssics, sabem que a l'època romana ja hi havia representacions de teatre de titelles. En aquesta ocasió un narrador i el seu ajudant ens transportaran a les províncies orientals de l'Imperi romà per donar-nos a conèixer l'apassionada història d'amor entre Marc Antoni i Cleopatra, al mateix temps que ens descriuran, amb tot detall, els successos de la batalla d'Actium.

Carmina Priapea

El déu Príap era pels romans un déu protector dels horts, les collites i el rebost de les cases.

Per tal de protegir aquests espais de fecunditat, el déu utilitzava una sèrie de poemes que en forma d'amenaça, intentaven evitar els furt i les invasions. Gaudireu d'una escatologia en format de poemes, absolutament delirants.

Data   7, 13 i 14 de maig a les 22 h
Lloc   Muralles – Espai Minerva
Accés   Entrada de pagament 5 €
                          Activitats per a públic adult.

IMAGINES ROMANORUM novetat 2011

El gènere del retrat a la pintura romana
MV ARTE (Tarragona)

Emma Zahonero i Jesús Mendiola, llicenciats en Belles Arts i restauradors d'obres d'art i arqueologia, han treballat per a diversos museus i institucions en diverses restauracions i també en la recerca i reconstrucció d'elements arquitectònics i arqueològics.

Enguany, ens parlaran de la pintura de retrat i ens donaran a conèixer el seu treball de recerca vers aquest tipus d'expressió artística en l'època clàssica.

Aquesta activitat fa un recorregut per les diferents tipologies del retrat romà : el retrat mitològic o històrica d'herois del passat (d'origen hel·lenístic), el retrat de privat (el funerari, les *imagines maiorum*, el representatiu, el particular...) i el retrat oficial (de l'emperador).

“La filla del pintor Butades de Sició estava enamorada d'un jove. Quan aquest va marxar a l'estranger, va fer una línia al voltant de l'ombra del seu rostre, projectada a la paret sota la llum d'una lucerna”

Així ens explica Plini el Vell l'origen del retrat i, amb ell, el de la pintura realista-naturalista.

Data   13 i 14 de maig a les 22 h
Lloc   Antiga Audiència - Auditori
Accés   Entrada de pagament 5 €

GASTRONOMIA

TARRACO A TAULA

XIII Jornades gastronòmiques romanes

L'associació Tàrraco a Taula, ofereix durant els dies del festival Tarraco Viva una oferta gastronòmica que ens permetrà degustar els sabors de l'antiga Roma.

Recuperant, i de vegades actualitzant, receptes de plats romans extrets de textos de l'època com el llibre "*De re coquinaria*" d'Apici (el famós gastrònom de l'època d'August i Tiberi), hom podrà constatar les similituds i les diferències amb la cuina d'avui dia, tot fent un viatge en el temps a través del paladar.

Es mantindrà la unificació i el preu del menú de 35 €.

Oferta i informació als mateixos establiments participants i properament al web del festival.

TALLER DE CUINA ROMANA **novetat 2011**

KuanUm. Gastronomia i història (L' Hospitalet-Barcelona)

Els components del grup KuanUm ens ofereixen la possibilitat de realitzar un taller sobre la cuina romana. Explicacions i comentaris es complementen amb la realització pràctica d'alguns plats de la cuina romana.

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Casa Canals – Sala Plana
Accés   Entrada de pagament 5 €

AD CUCUMAS. TABERNA VINARIA

El món del vi a Roma

Benito Bàguena (Saragossa)

Taller amb tast de vins romans. Un passeig per la cultura vinícola dels antics romans amb comentaris i tasts de vins romans recreats per investigadors del tema. Cada tast de vi anirà acompanyat d'un petit tast de menjar romà.

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Casa Canals - Pati
Accés   Entrada de pagament 5 €

FIRES I TROBADES

ROMA ALS MUSEUS DEL MÓN

IX FIRA INTERNACIONAL DE MUSEUS I JACIMENTS D'ÈPOCA ROMANA

Museus, centres d'interpretació, parcs arqueològics de diferents països europeus i publicacions d'història participen en la fira internacional Roma als Museus del Món per tal de donar a conèixer al visitant de TARRACO VIVA l'immens llegat de la civilització de l'antiga Roma.

Un espai per informar-se per a visitar indrets amb llegat romà, cercar contactes i informació i planificar activitats i viatges culturals i també poder intercanviar informació sobre el treball i les realitats de museus i institucions amb les seves aportacions a l'àmbit de la divulgació històrica. Un espai per conèixer les diverses publicacions d'història, nacionals i internacionals, que podem trobar en el mercat i també els professionals de serveis per a museus i centres de difusió del patrimoni.

TARRAGONA

1. Museu d'Història de Tarragona
2. Institut Català d'Arqueologia Clàssica
3. Museu Nacional Arqueològic de Tarragona MNAT *
4. Museu del Port de Tarragona

CATALUNYA

5. Museu d'Història de Cambrils (Tarragona)
6. Museu d'Història de Catalunya (Barcelona)
7. Museu de Badalona
8. Museu d'Arqueologia de Catalunya – Empúries
9. Museu de Guissona (Lleida)
10. Ciutadella Ibèrica de Calafell

ESPANYA

11. Consorci de la Ciutat Romana de Pol·lèntia (Alcúdia) *
12. MARQ - Museu Arqueològic d'Alacant
13. Segòvia romana
14. Museo Provincial de Lugo *
15. Museo Romano de Ojasso (Irún)
16. Navarra Romana, Yacimientos de Andelos (Mendigorría) y Arellano *
17. Museo Arqueológico Regional de la Comunidad de Madrid – Alcalá de Henares *
18. Museo Romano de Astorga
19. Museo del Teatro Romano de Cartagena *
20. Museos Arqueológicos de Gijón
21. Yacimientos de Herrera de Pisuerga, Tiermes y Coca – Palència *
22. Museo Arqueológico de Cartagena “Enrique Escudero de Castro” *
23. Ruta Caesaraugusta – Ayuntamiento de Zaragoza *
24. Museo Arqueológico Los Baños de Alhama – Alhama de Murcia **novetat 2011**
25. Museo Historico de Almindinilla – Còrdova **novetat 2011**
26. Yacimiento Augusta Bilbilis – Museo de Calatayud **novetat 2011**
27. Museo Arqueologico Municipal de la Soledad – Caravaca de la Cruz (Múrcia) **novetat 2011**

- 28. Ruta Bética Romana – Carmona **novetat 2011**
- 29. Ayuntamiento de Cordoba – Turismo y Patrimonio de la Humanidad **novetat 2011**
- 30. Museo Arqueologico de Cordoba **novetat 2011**
- 31. Balneario Romano de Fortuna – (Murcia) **novetat 2011**
- 32. Factoria Romana de Salazones – Mazarron (Murcia) **novetat 2011**
- 33. Villa Romana de los Villaricos – Mula (Murcia) **novetat 2011**
- 34. Museo de Arte Ibérico el Cigarralejo - Mula (Murcia) **novetat 2011**
- 35. Ciudad Tardo-romana Salto de la Novia – Ulea (Murcia) **novetat 2011**

EUROPA I MEDITERRÀNIA

- 36. Musée Gallo Romain de Saint Romain en Gal (França)
- 37. Musée Gallo Romain de Lyon - Fourvière (França)
- 38. Musée du Villa Loupian (França)
- 39. Vesunna Site-musèe Gallo-Romain - Pèrigueux *
- 40. Baalbeck - Heliospolis (Líban)
- 41. Museu departamental Arles Antiga *
- 42. Museo Monografico de Coninbriga –Portugal

MUSEU CONVIDAT

- 43. Museo della Civiltà Romana (Roma) **novetat 2011**

EMPRESSES DE SERVEIS A MUSEUS

- 44. MUSIVARIA, Arte y Tècnica – Taller de Mosaicos Romanos LORCA (Múrcia) **novetat 2011**
- 45. OLIMPOART – Reproducciones Arqueológicas
- 46. KuanUm – Arqueogastronomia i Tallers de cuina romana.
- 47. BRONCES ROMANOS
- 48. CODEX – Arqueologia i Patrimoni
- 49. FANGUETI
- 50. ATENEA *
- 51. DIGITAL MODEL, Producción Museogràfica Integral
- 52. TANIT – Didàctica i Difusió cultural **novetat 2011**
- 53. SIGILLUM .Taller de Lucernas **novetat 2011**

ALTRES

- 54. Consorci per a la promoció Turística de Tarragona *
- 55. Ass. Cultural Sant Fructuós
- 56. Thaleia Grup de Reconstrucció Històrica de Tarragona
- 57. Legio I Germanica *
- 58. Camp d'Aprenentatge de Tarragona – Generalitat de Catalunya *

(*) Participants pendents de confirmar.

Data 13, 14 i 15 de maig
Lloc Jardins Camp de Mart
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

FÒRUM TARRACO

XII Fira de Productes, Empreses i Associacions de Divulgació Històrica Romana

Empreses de guies, d'arqueologia, grups de recreació històrica, associacions pel patrimoni, i altres ens donaran informació sobre els seus productes relacionats amb l'antiga Roma i la seva història.

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Jardins Camp de Mart
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

ARTÍFEX

Artesans i artesanía al món romà

Artesans que realitzen rèpliques arqueològiques d'originals trobats en excavacions, així com demostracions pràctiques de fabricació de materials, ens donaran l'oportunitat d'apropar-nos al món del treball preindustrial. Es realitzaran alguns tallers pràctics.

Participen:

Forum Traiani (Alemanya)

Aurificina Treverica (Alemanya)

Taly joieria romana (França)

Cistelleria romana (Associació de Cistellers de Catalunya)

Römischen Öllampen Ramon Franco (Alemanya)

Arqueodromo (Espanya)

Jano (Espanya)

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Jardins Camp de Mart
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

TABERNA LIBRARIA

Espai dedicat al llibre

El Gremi de Llibreters de Tarragona ens ofereix tots els seus fons bibliogràfics perquè puguem gaudir de la història antiga també a casa. Llibres per a adults, per a nens i joves. Novel·la històrica, assaig, literatura i història de l'antiguitat a l'abast de tothom amb el producte més antic i millor per a la divulgació: els llibres.

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Jardins Camp de Mart
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

ROSTRA

ESPAI DE PRESENTACIONS

Donat l'èxit aconseguit, la passada edició, d'aquest espai de presentació d'activitats, projectes, etc. , hem convocat, de nou, a museus, jaciments, empreses de gestió del patrimoni a presentar els seus projectes i pràctiques de divulgació del patrimoni clàssic

Un cop més hem tornat a omplir aquest espai amb presentacions des del divendres 13 fins al diumenge 15

Properament informarem de les presentacions, dates i horaris.

TALLERS I PARTICIPACIÓ

Aquestes activitats ofereixen la possibilitat d'aprendre sobre el món romà a través de la participació en tallers de diferents temes: jocs, perfumeria, escenes de la vida romana, sabates, mosaics, pintura, escriptura, mites, etc.

Enguany s'amplia el nombre de tallers així com la seva diversitat. Aquests tallers, dirigits a públic familiar, ofereixen la possibilitat d'aprendre i participar en activitats com ara els jocs, cosmètica i perruqueria, fabricació de sabates, realització de mosaics, o topografia romana, pintura, escriptura, papirs, mites... Tot un món per experimentar sobre aspectes de la vida de l'antic Imperi romà.

SCRIPTORIUM

Taller d'escriptura romana

Ricardo V. Placed

El cal·ligrafista Ricardo V. Placed (titulat per la universitat d'Al Azar del Caire) ens proposa un viatge a la manera d'escriure dels antics romans. Els estris, els tipus de lletres, els suports; en un taller que fa les delícies dels qui s'apunten.

Data	14 i 15 de maig
Lloc	Antic Ajuntament
Accés	Entrada de pagament 2 €

DE LA MIMESI O LES 3D novetat 2011

Taller de dibuix i representació del volum a l'antiguitat clàssica.

MV ARTE (Tarragona)

“Els egipcis diuen que van ser ells qui inventaren la pintura, vana pretensió. Dels grecs, uns diuen que es va inventar a Sicília i altres a Corint ... però tots coincideixen que consistia en circumscriure amb línies el contorn de l'ombra d'un home”.

Plini el Vell ens parla de “pintura” referint-se a quelcom nou i innovador que van començar a fer i desenvolupar els grecs als segles VII i VI a.C. i que no tenia res a veure amb el que es feia milers d’anys a Egipte a les cultures mesopotàmiques.

En aquest taller s’explicarà l’origen i el desenvolupament de la pintura realista-naturalista que es fa a Grècia i que van seguir practicant a Roma inundant parets de temples, espais públics i cases particulars.

Data 7, 8, 14 i 15 de maig
Lloc Casa Castellarnau - Pati
Accés Entrada de pagament 2 €

ELS COLORS DE ROMA **novetat 2011**

Taller de Policromia a l’escultura romana
Maria José Àlcega (Cantabria)

Tenim la tendència a pensar que les escultures i edificis d’època clàssica eren “blancs”. Però això és ben lluny de la realitat : els colors lluent, vius, eren considerats un signe d’excelsionat valor. Aquests colors contrasten molt amb la nostra percepció estètica moderna, acostumada a la claredat formal que va ser especialment impulsada pel neoclassicisme.

L’arqueologia experimental ens ha permès reconstruir el procés pictòric de les escultures, realitzant petites reproduccions, que ens permeten conèixer i entendre que el món clàssic era “un món de colors”.

Data 13, 14 i 15 de maig
Lloc Casa Castellarnau - Terrassa
Accés Entrada de pagament 2 €

SI VIS PACEM PARA LUDUM

Jocs d’estratègia i simulació sobre l’antiguitat
Associació *Si vis pacem, para ludum* (Tarragona)

Aquesta activitat dona a conèixer el món dels jocs d’estratègia i, alhora, aprofundeix en la història i els coneixements sobre el món antic d’una manera divertida. L’ambientació històrica de cadascun d’aquests jocs incorpora noms, conceptes, fets històrics, etc. que el converteixen en una eina pedagògica i de divulgació.

Data 7, 14 i 15 de maig
Lloc Antiga Audiència – Plaça Pallol
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

TESSELLATUM **novetat 2011**

Taller de mosaics romans

Abacus Coop. - Auriga, Serveis Culturals (Tarragona)

Data	Pendent concretar data
Lloc	Abacus Coop.
Accés	Gratuït amb lliure accés (aforament limitat) Informació : Abacus Cooperativa Tarragona

EL CEL DELS ROMANS. Planetari

Blau el Planetari

Inés Dibarbouré

Com era el cel que veien els romans a la nit? Quin coneixement en tenien (moviment del cel, constel·lacions) i quina utilitat pràctica hi donaven (navegació, collites, orientació...).

Mitologia romana representada al cel: el Lleó (història de Píram i Tisbe d'Ovidi). Els planetes: Mercuri, Venus, Mart, Júpiter i Saturn: per què porten aquests noms? Què simbolitzaven en el món romà? Com els identificaven al cel?

Data	13, 14 i 15 de maig
Lloc	Jardins Saavedra
Accés	Entrada pagament 1 €

MIRA UNA ESTRELLA I TROBARÀS UN DÉU

Narradors Tarragonins

Els romans i els grecs van posar noms a moltes estrelles utilitzant els seus mites. Així doncs, el gran déu Zeus transformava déus i homes, animals i monstres de les històries mitològiques en constel·lacions, i els situava al cel per recordar les seves grans gestes i aventures.

Observant el nostre cel nocturn i escoltant els mites, hi trobareu personatges tan valents com Hèrcules i Orió, animals fantàstics com Pegàs i, fins i tot, objectes com la lira d'Orfeó. Construïeu un mòbil, per penjar al sostre, de Pegàs, el cavall alat, fill de Perseu i de Medusa.

Data	13, 14 i 15 de maig
Lloc	Jardins Saavedra
Accés	Entrada pagament 1 €

TALLERS PER A INFANTS

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

Properament més informació

ALEA IACTA EST

Taller de jocs romans

Museo romano de OIASSO (Irun)

De la mà de Mercuri, déu dels viatgers dels camins, farem un periple per terra i per mar que, sortint de quatre ciutats romanes, tindrà com a destinació Oiasso. Diferents equips s'enfrontaran a diverses proves per aconseguir l'objectiu final i coneixeran alguns dels jocs més habituals a l'època romana: els daus, el "tres en ratlla", el *ludus latruncularum* o el *duodecima scripta*. Pel camí anirem coneixent el món de l'antiguitat, els seus costums i vida quotidiana.

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Jardins Saavedra
Accés   Entrada de pagament 1 €

LUCERNAE   **novetat 2011**

Taller de Llànties romanes

Carmen Herce (Calahorra, La Rioja)

En aquest taller podrem aprendre de la fabricació d'una lucerna romana i tindrem l'oportunitat de confeccionar una de pròpia.

Sovint s'associa l'oli al consum alimentari, però a l'antiguitat, el seu us fonamental era el de il·luminar les cases. El sistema més utilitzat com a llum a les llars va ser les llànties de ceràmica. Son milers i milers els fragments i peces les que apareixen a qualsevol excavació. Son per això, elements imprescindibles en la datació d'objectes arqueològics.

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Jardins Saavedra
Accés   Entrada de pagament 1 €

CISTELLERIA

Taller de cistelleria romana

Carles Alcoy - Associació de Cistellers i Cistelleres de Catalunya

Fins fa pocs anys la cistelleria ha estat un element omnipresent. A Roma hi era pertot: els carros, les cases, els escuts dels legionaris, les cistelles (la *cista mística*). En aquest taller de cistelleria romana podreu veure algunes mostres. Podreu fins i tot, apropar-vos vosaltres mateixos a l'estructura bàsica. I farem una peça monumental: la caixa d'un carro, un *cisium*, els taxis de Roma, fet en vímet i castanyer, i l'amo, vindrà a recollir la compra.

Data   13, 14 i 15 de maig
Lloc   Jardins Camp de Mart - Artífex

Accés   Entrada de pagament 1 €

JUGUEM COM JUGAVEN ELS NENS ROMANS

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

Activitats (tallers, jocs i altres) per a grups escolars de Tarragona i d'altres localitats.

Organitza: Camp d'Aprenentatge de Tarragona (Generalitat de Catalunya)

Data   5 de maig (matí)
Lloc   Jardins Camp de Mart
Accés   Reservat a grups escolars
                             Informació: Camp d'Aprenentatge Tarragona.

CONVERSES AMB LA HISTÒRIA   **novetat 2011**

IN RUSTICAM ROMANAM LINGUAM

De com la llengua llatina es va transformar en la llengua catalana

Pere Navarro Professor Filologia Catalana de la URV

Quins són els canvis que van fer possible que la llengua llatina modifiqués la seva estructura i es diversifiqués en el conjunt de llengües neollatines? Com es van produir aquests canvis que van afectar els sons, les formes, l'ordre dels mots, el significat de les paraules?

En aquesta activitat descobrireu l'evolució que va afectar la llengua llatina i que la va convertir en un variat mosaic lingüístic: les llengües romàniques.

Data   7, 13 i 14 de maig
Lloc   Antic Ajuntament
Accés   Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

LIBRATIO AQUARUM

L'art romà d'administrar les aigües

Isaac Moreno

“L'any 312 aC el primer aqüeducte portava aigua d'excel·lent qualitat a Roma. Al final de la vida de la gran ciutat van ser deu els que subministraven prop de mil milions de litres d'aigua per dia. La meitat d'aquest impressionant subministrament era per als banys públics i la resta per a altres consums dels dos milions d'habitants de la ciutat. L'equivalència de 250 litres per habitant i dia és una quantitat superior a la que consumeixen avui moltes de les ciutats modernes com ara Londres o Nova York. L'any 1954, quatre d'aquests aqüeductes van ser renovats i van ser suficients per a satisfer les necessitats de la Roma moderna.”

Data   14 i 15 de maig

Lloc Aqüeducte romà de les Ferreres
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

VINDOLANDA. UN CAMPAMENT LLUNYÀ

Albert Anglès

El mur d'Adrià protegit, durant segles, la frontera més septentrional de l'Imperi romà. Un dels campaments que en formaven part és el de Vindolanda. En aquesta fortificació s'han trobat importantíssims vestigis arqueològics sobre tot , les conegudes com "Tauletes de Vindolanda", una seria de cartes privades i oficials que ens parlen de la vida quotidiana dels legionaris de fa dos mil anys.

Data 13, 14 i 15 de maig
Lloc Camp de futbol del Roqueral
Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

BEATUS ILLE

Feliç aquell que, lluny dels negocis... viu content en una caseta al camp!

Carles Alcoy / CATEROI

A través de diversos textos coneixerem la fal·lera dels romans per la bondat de viure al camp... i al contrari, els avantatges de viure a ciutat.

Seguirem diverses vides de romans de l'època augusta i veurem com valoraven la vida al camp i la tradició, que ha arribat fins avui, de viure en vil·les. I farem un petit refrigeri de l'època, mentre escoltem les narracions sobre com n'és de bonic viure al camp ... o no.

Data 7, 14 i 15 de maig
Lloc Muralles
Accés Entrada de pagament 1 €

CARRERS, CASES I NEGOCIS DE FA DOS MIL ANYS

Urbanisme i vida quotidiana a una ciutat romana

Magí Seritjol Director del Festival Tarraco Viva

La *Lex Iulia Municipalis* regulava l'ample i la neteja de les voreres (era preceptiu que ho fessin els veïns), posteriorment altres lleis regularien les alçades dels edificis i la seguretat viària així com els sorolls. Les lleis proposaven però els homes disposaven; l'ocupació de voreres era habitual, la neteja era quelcom discreta, els edificis s'ensorraven per la mala qualitat dels materials i l'excés d'alçada. Ciutats sorolloses, plenes de brutícia i perilloses, sí. Però també ciutats plenes d'activitats comercials, polítiques, religioses etc. Ciutats plenes de vida.

Data 8 i 15 de maig
Lloc Volta del Pallol
Accés Entrada de pagament : 2 €

DIVULGACIÓ HISTÒRICA AUDIOVISUAL

IV CICLE DE DOCUMENTALS ARQUEOLÒGICS

Organitza: **Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya (ICAC)** amb col·laboració amb el **Festival de Cinema Arqueològic del Bidasoa** i el **Museo Romano de Oiasso (Irún)**

Projecció de documentals arqueològics relacionats amb l'antiguitat. En col·laboració amb el *Festival de Cine Arqueológico del Bidasoa* i el *Museo Romano de Oiasso (Irún)* els espectadors podran veure una selecció de documentals de tema arqueològic seleccionats de les diverses edicions d'aquest prestigiós festival.

Lloc   Sala d'actes de l'ICAC
Accés   Lliure (aforament limitat)

Properament ampliarem la informació amb els títols, horaris, etc. del cicle.

CONFERÈNCIES I XERRADES

EL SETGE I LA CONQUESTA DE MESADA. Els jueus desafien a Roma

Fernando Quesada Sanz

Professor de la Universitat Complutense de Madrid

SENAT. LLUITES SOCIALS I POLÍTIQUES A ROMA

Francisco Pina Polo

Professor de la Universitat de Saragossa

BANCS I FINANCES AL MÓN ROMÀ

Oriol Olesti

Professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

ENGINYERIA DE LES VIES ROMANES

Isaac Moreno

Enginyer de Camins

ELS SERVEIS SECRETS A L'ANTIGA ROMA. Informació i seguretat dels inicis de la Urbs a l'Imperi Universal

Ana Maria Liberati – Enrico Silveiro

Musei della Civiltà di Roma

LA VIDA AL CAMP AL VOLTANT DE TÀRRACO : ECONOMIA I SOCIETAT

Ramon Jàrraga

Investigador associat a l'ICAC

ELS JOCS DIDÀCTICS SOBRE L'ANTIGUITAT

Associació SI VIS PACEN PARA LUDUM (Tarragona)

ELS BALNEARIS ROMANS A HISPANIA

Gonzalo Matilla Séiquer

Universitat de Murcia

ACTIVITATS MUSEU D'HISTÒRIA DE TARRAGONA

UNA CASA NOBLE A LA MURALLA ROMANA

Visita comentada a la Casa – Museu Canals

En el marc de la Nits als Museus, el Museu d'Història de Tarragona ens proposa una visita a la Casa Canals.

La Casa Canals té una història tant llarga com la pròpia ciutat de Tarragona. El Museu d'Història ens ofereix l'oportunitat de fer un recorregut per a 2000 anys d'història a través de les vivències dels habitants d'aquesta casa noble de la ciutat.

Data 14 de maig 22 h 23 h i 24 h

Lloc Casa Canals

Accés Invitació formació i reserves : Museu d'Història de Tarragona

Jornades de Portes Obertes

El Museu farà jornades de portes obertes durant tots els dies del festival, l'accés a tots els seus recintes monumentals seran gratuït.

Data Del 5 al 15 de maig

Lloc Muralls, Amfiteatre, Fòrum Provincial-Pretori romà, Circ, Fòrum de la Colònia, Casa Castellarnau, Casa Canals

Accés Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai

No es podrà fer la visita als recintes mentre s'estiguin fent activitats del festival.

ACTIVITATS MUSEU BÍBLIC

Organitza : Museu Bíblic - A.C. St. Fructuós - ICAC

BETESDA, la història d'un sarcòfag

Aquesta activitat aproparà al públic al coneixement d'un dels tresors artístics, d'època paleocristiana, més important de Tarragona: El sarcòfag de Betesda. Va ser encastat a la Catedral de Tarragona, en època medieval. Datat entorn l'any 400 representa un conjunt d'escenes salvífiques del Nou

Testament (guarició de tres cecs, guarició de l'hemorroïsa, Crist amb el paralític amb la llitera a la piscina de Betesda, conversió de Zaqueu, entrada triomfal de Crist a Jerusalem,...).

A través d'una representació escènica i un personatge central, un escultor, s'aniran explicant les diferents escenes que decoren el sarcòfag. Un conjunt d'imatges detallades del sarcòfag seran projectades en una gran pantalla com a teló de fons. Cada escena anirà acompanyada per la interpretació d'un salm en cant gregorià. En acabar, s'escenificarà l'enterrament d'un difunt dins el sarcòfag i es recitarà la *commendatio animae* que es desprèn de la lectura de les escenes de l'exemplar de Betesda.

Data 13 i 14 de maig
Lloc Pla de la Seu
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

Conferències :

La construcció del recinte de culte imperial de Tarraco, pedra a pedra.

Serena Vinci (ICAC)

Data 7 de maig
Lloc Sala d'actes del Museu Bíblic
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

El desmuntatge del recinte de culte imperial de Tàrraco .

Josep M Macias - Andreu Muñoz – Imma Teixell

Data 9 de maig
Lloc Sala d'actes del Museu Bíblic
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

L' impacte del culte imperial a les ciutats

Manuel Martín Bueno

Data 13 de maig
Lloc Sala d'actes del Museu Bíblic
Accés Gratuït amb lliure accés (aforament limitat)

Jornades de Portes Obertes

El Museu Bíblic de Tarragona tindrà jornades de portes obertes durant la major part dels dies del festival. Una bona ocasió per visitar les seves sales i exposicions.

Data Del 7 al 15 de maig
Lloc Museu Bíblic
Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

Projecció de l'audiovisual IN COEMETERIO

Reconstruccions d'un enterrament cristià al segle V dC

Data Dissabtes 7 i 13, i diumenges 8 i 14 de maig

Lloc Museu Bíblic

Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

ACTIVITATS MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

LA TÀRRACO DE SOTA L'AIGUA

Rafael Pérez

Tècnic d'arqueologia Subaquàtica. Membre de la Societat d'Exploracions Submarines de Tarragona.

Data 5 de maig

Lloc Sala d'actes del Museu del Port – Refugi 2, moll de Costa

Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

ACTIVITATS DEL MUSEU NACIONAL ARQUEOLÒGIC DE TARRAGONA - MNAT

Conferències :

Dins del Cicle Llegim Tàrraco. En col·laboració amb la Biblioteca Pública i el Taller de lectura de l'ONCE

ADRIÀ, TÀRRACO I ELS MUNTS

Francesc Tarrats Bou (director del MNAT) i **Josep Anton Remolà** (conservador del MNAT.)

Data 5 de maig – 19 h

Lloc Sala d'actes del MNAT (Plaça del Rei, 5)

Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

D'EUTYCHES A DIOCLES

Joaquín Ruiz de Arbulo, catedràtic d'Arqueologia de la URV.

Data 12 de maig – 19 h

Lloc Sala d'actes del MNAT (Plaça del Rei, 5)

Accés Gratuït, limitada a l'aforament de l'espai

PASSA UN MATÍ DE TEATRE!

Taller

Una invitació a descobrir el teatre de Tàrraco. Saber com era i quines representacions s'hi feien. Convertir-se en actors romans, escenificant la representació d'una comèdia de Plaute, per acabar creant, cadascú la seva pròpia màscara teatral. Una proposta creativa i participativa.

Data 14 de maig – 11 h i 16.30 i 15 de maig – 11 h
Lloc Sala d'actes del MNAT (Plaça del Rei, 5)
Accés Activitat gratuïta, amb invitació (places limitades).
Informació : MNAT 977 25 15 15

DESC-OBREM EL TEATRE!. UNA PROPOSTA CREATIVA I DE COL·LABORACIÓ

Exposició

El teatre de Tàrraco és un dels monuments declarat Patrimoni Mundial l'any 2000. Redescobert a finals del segle XIX, durant el segle XX va patir importants destruccions, que el van portar a una situació crítica als anys 70. La campanya ciutadana "Salvem el teatre romà", va aturar la seva desaparició, encetant-se un procés d'expropiació, que ha durat més de 30 anys. Incorporat a l'organigrama del MNAT, aquesta exposició ens acosta a les primeres passes donades per a la seva recuperació, entre les quals, la col·laboració amb l'Escola d'Art i Disseny de Tarragona per a l'actuació sobre l'actual tanca del solar.

Lloc Sala d'exposicions temporals del MNAT (Plaça del Rei, 5)

RE-VIURE

Taller

Convertits en investigadors seguireu les pistes que ens van deixar els arqueòlegs que van excavar la Necròpolis paleocristiana. Visitareu diferents departaments que us assessoraran i podreu recuperar els noms, l'aspecte físic, les creences o fins i tot les aficions d'alguns habitants que van residir a l'antiga Tàrraco. Una activitat per a conèixer com era la vida a Tàrraco, a partir de les creences i tradicions a l'entorn de la mort.

Data 14 de maig – 11 h i 16.30 i 15 de maig – 11 h
Lloc Museu i Necròpolis Paleocristians
Avda. Ramon y Cajal, 84
Accés Activitat gratuïta, amb invitació (places limitades).
Informació : MNAT 977 25 15 15

CAIUS I FAUSTINA US CONVIDEN A LA VIL·LA

Visita teatralitzada

Una oportunitat per a gaudir d'una visita guiada a la vil·la romana dels Munts, en companyia dels que van ser els seus propietaris en el s. II dC, el *duumvir* de Tàrraco *Caius Valerius Avitus* i la seva esposa *Faustina*, en la qual us mostraran com era la vida en una propietat de l'entorn de Tàrraco en una proposta molt participativa.

Data 14 de maig – 11 h i 16.30 i 15 de maig – 11 h
Lloc Vil·la romana dels Munts (Altafulla)
Passeig del Fortí, s/n. Altafulla
Accés Activitat gratuïta, amb invitació (places limitades).
Informació : MNAT 977 25 15 15
L'activitat de dissabte a les 11 h podrà ser seguida amb llengua de signes

MANS A L'OBRA!: CONSTRUCCIÓ I DECORACIÓ AL MÓN ROMÀ. **novetat 2011**

Activitat per a les escoles

Activitat adreçada als grups escolars per al coneixement de les tècniques constructives i decoratives d'època romana, d'una manera participativa.

Data 13 de maig – 9.30 h 12 h – 15.30
Lloc Vil·la romana de Centcelles (*)
c/ Afores, s/n. Constantí
Accés Activitat gratuïta, amb invitació (places limitades).
Informació : MNAT 977 25 15 15
Activitat adreçada als grups escolars

MODUS OPERANDI. Els Oficis entorn a la construcció i la decoració en el món romà.

Activitat de Recreació històrica

Una aproximació als diferents oficis relacionats amb la construcció i la decoració d'edificis, a l'entorn de la Vil·la de Centcelles, que n'és un magnífic exemple. El treball sobre la pedra, la preparació dels diferents materials que intervenen en la construcció, la realització dels mosaics, la decoració escultòrica... Un conjunt de propostes, participatives, per a conèixer les tècniques constructives i decoratives d'època romana

Data 14 de maig, 11 i 17 h i 15 de maig 11 h
Lloc Vil·la romana de Centcelles (*)
c/ Afores, s/n. Constantí
Accés Activitat gratuïta, amb invitació (places limitades).
Informació : MNAT 977 25 15 15
L'activitat de diumenge a les 11 h podrà ser seguida amb llengua de signes.

(*) El MNAT ofereix la possibilitat de desplaçament gratuït fins a la vil·la romana de Centcelles amb autocar, per a aquelles persones que no disposen de vehicle propi. Per a utilitzar aquest servei serà necessari recollir un tiquet a les dependències del Museu Arqueològic. Places limitades.
Informació. Tel. 977 25 15 15 / 977 23 62 09

Jornades de Portes Obertes

Data 14 i 15 de maig dins de l'horari de cada centre
Lloc Museu Nacional Arqueològic, Museu i Necròpolis Paleocristians (Exposició "El món de la mort a Tàrraco"), Vil·la romana dels Munts i Vil·la romana de Centcelles
També es podrà visitar l'exposició "Desc-obrim el teatre! Una proposta creativa i de col·laboració" al MNAT.
Accés Entrada gratuïta a tots els centres dependents del MNAT

ACTIVITATS MUSEU D'HISTÒRIA DE CAMBRILS

Un anys més, aquest és el quart, el Museu d'Història de Cambrils i el jaciment de la Llosa participa al festival oferint un seguit d'activitats que ens aproparan al coneixement del que era la vida quotidiana en una vil·la romana del *ager tarraconensis*.

TOQUEM EL MÓN ROMÀ

Taller familiar

Museu d'Història de Cambrils

Data 7 i 8 de maig
Lloc Vil·la de la Llosa de Cambrils
Accés Informació i reserves :
Patronat de Turisme de Cambrils

PORTES OBERTES AL JACIMENT

Vil·la de la Llosa de Cambrils

Data 14 i 15 de maig
Lloc Vil·la de la Llosa de Cambrils
Accés Informació i reserves :
Patronat de Turisme de Cambrils

PORTES OBERTES al Museu del Molí de les Tres Eres

Museu d'Història de Cambrils

Data 7, 8, 14 i 15 de maig
Lloc Museu del Molí de les Tres Eres (Cambrils)
Accés Informació i reserves :
Patronat de Turisme de Cambrils

ALIMENTUM. Menjar i beure en època romana

Exposició

Museu d'Història de Cambrils - KuanUm

Data 7, 8, 14 i 15 de maig
Lloc Museu del Molí de les Tres Eres (Cambrils)
Accés Informació i reserves :
Patronat de Turisme de Cambrils

ACCÉS I ENTRADES A LES ACTIVITATS

L'accés a les activitats de TARRACO VIVA 2011 pot ser gratuït i de pagament.

Tant una com l'altra estan indicades al programa en cadascuna de les activitats :

- **Gratuït, limitat a l'aforament de l'espai**

Son activitats d'accés lliure i gratuït per a les quals no es necessari obtenir cap mena d'invitació o entrada. En cas de superar l'aforament aconsellable d'aquests espais l'accés es limitaria, per motius de seguretat.

- **Entrada de pagament**

Hi ha quatre preus diferents, segons la tipologia, aforament de l'espai, utilització de materials, etc. Aquests preus son d' 1€, 2€, 3€ i 5€

ENTRADES PER A LES ACTIVITATS DE PAGAMENT

L'adquisició de les entrades es podrà realitzar

- per Internet a partir del **5 d'abril**.
- a l'Oficina Tarraco Viva (Casa Sefus, Plaça del Pallol) a partir del **5 de maig**.

S'acceptaran reserves d'un màxim de 5 localitats per activitat.

ELS GRUPS PARTICIPANTS I COL-LABORADORS

TARRAGONA

Associació Tarraco a Taula
Agrupació fotogràfica de Tarragona
Associació Cultural St. Fructuós
Associació Projecte Phoenix – Legio VII Gemina
Aula de Teatre de la Universitat Rovira i Virgili
Auriga Serveis Culturals
CaixaFòrum
Camp d'Aprenentatge de Tarragona (Generalitat de Catalunya)
Gremi de Llibreters de Tarragona
Festival de Cinema Arqueològic del Bidasoa FICAB
Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC
Legio I Germanica
Museu d'Història de Tarragona
Museu Bíblic de Tarragona
Museu del Port de Tarragona
Museu Nacional Arqueològic de Tarragona
Museu d'Història de Cambrils
Museu d'Oïasso
Museum Cafè
MV Arte
Narradors Tarragonins
Nemesis. Arqueologia i Cultura
Tarragona Literària
Thaleia. Grup de reconstrucció històrica de Tarragona

CATALUNYA, ESPANYA, INTERNACIONAL

Arqueodromo (Saragossa)
Asociación Cultural Celtibérica Tierraquemada (Numància-Soria)
Aurificina Treverica (Alemanya)
Benito Bàguena (Saragossa)
Cohors I Gallica (País Basc)
Forum Traiani (Alemanya)
Istituto Ars Dimicandi (Itàlia)
J L Taly (França)
Jano (Cantàbria)
Kuan Um (L'Hospitalet de Llobregat -Barcelona)
Ludi Scaenici (Itàlia)
Mª José Àlcega (Cantàbria) **novetat 2011**
Ramon Franco (Alemanya)

Scriptorium (Aragó)

Sigillum (La Rioja) **novetat 2011**

Timetrotter (Alemanya)

INSTITUCIONS I EMPRESES COL·LABORADORES

Ajuntament de Tarragona

Consorti per a la Promoció Turística de la Tàrraco Romana

Diputació de Tarragona

Autoritat Portuària de Tarragona

Obra Social Fundació "La Caixa". Fundació **novetat 2011**

Viatges Berga

Patronat Municipal de Turisme

Càmping Tamarit Resort

Col·legi d'Arquitectes de Tarragona

Col·legi d'Enginyers de Tarragona **novetat 2011**

Empresa Municipal de Transport (EMT)

ESPIMSA Mercats Municipals de Tarragona

Palau Firal i de Congressos de Tarragona

Arquebisbat de Tarragona - Capítol Catedral

Ciutat de Repòs i Vacances de la Generalitat de Catalunya

Col·legi Sant Pau

ELS ESPAIS TARRACO VIVA 2011

Les activitats de les jornades, es desenvolupen principalment en els recintes monumentals declarats Patrimoni Mundial per la UNESCO, o en espais propers a aquests.

Es tracta de visualitzar molt clarament que les jornades no són pas una manifestació festiva sinó un autèntic festival especialitzat en la divulgació històrica.

Recintes i espais monumentals:

Muralles romanes ([Patrimoni Mundial](#))
Fòrum Provincial - Pretori romà ([Patrimoni Mundial](#))
Fòrum de la Colònia ([Patrimoni Mundial](#))
Circ romà ([Patrimoni Mundial](#))
Amfiteatre romà ([Patrimoni Mundial](#))
Vil·la romana de Centcelles (Constantí) ([Patrimoni Mundial](#))
Vil·la romana de Els Munts (Altafulla) ([Patrimoni Mundial](#))
Volta del Pallol ([Patrimoni Mundial](#))
Necròpolis paleocristiana ([Patrimoni Mundial](#))
Aqüeducte romà de les Ferreres ([Patrimoni Mundial](#))
Mur Fòrum Provincial (baixada Roser) ([Patrimoni Mundial](#)) **novetat 2011**
Antiga Audiència
Teatre romà
Casa Castellarnau
Casa Canals
Vil·la romana de la Llosa (Cambrils)
Antic Ajuntament (Carrer Major)
Restes Arqueològiques Parc Central

Altres espais

Jardins Camp de Mart
Jardins Saavedra
Camp de futbol El Roqueral
Caixafòrum
Sala d'actes ICAC
Museu Nacional Arqueològic de Tarragona
Col·legi d'Arquitectes de Tarragona
Col·legi d'Enginyers de Tarragona
Museu del Port de Tarragona
Museu Bíblic de Tarragona
Pla de la Seu **novetat 2011**
Museu del Molí de les Tres Eres (Cambrils) **novetat 2011**
Museum Cafè
Plaça Verdaguer **novetat 2011**
Palau de Congressos de Tarragona **novetat 2011**
Abacus **novetat 2011**

OBJECTIUS TARRACO VIVA

Aquest any celebrem la 13a edició de les jornades Tarraco Viva. Durant aquestes edicions, Tarragona ha consolidat un nou model de manifestació històrica. Lluny de les festes històriques, tan abundants al nostre país, aquest nou model de festival divulgatiu té els següents **objectius principals**:

- **Divulgar el coneixement de la història antiga** i ser capaços de posar a disposició del gran públic eines de reflexió sobre el passat històric. No n'hi ha prou en conservar i estudiar el Patrimoni Històric. Sense la divulgació i democratització del coneixement històric que ens proporciona aquest patrimoni es perd una gran part del seu valor cultural i social. ***Història per a tothom!*** podria ser un lema de les jornades. La divulgació històrica és el veritable eix central de totes les jornades, per sobre d'altres objectius.
- **Sensibilitzar als ciutadans de Tarragona** i als visitants vers la importància de la conservació del Patrimoni Històric. Per què el patrimoni Històric sigui realment de tothom, fa falta dedicar esforços (personal tècnic) i mitjans econòmics (pressupostos). Aquests mitjans (humans i econòmics) només s'aconsegueixen amb una pressió ciutadana que, mitjançant la sensibilització, demanin atenció, per part dels poders públics (i institucions privades) sobre la conveniència d'invertir en conservació i investigació.
- **Crear un producte cultural de gran qualitat** per generar turisme cultural relacionat amb el patrimoni històric. Per això els criteris de programació i de comunicació de les jornades es van estudiar amb detall i es programen les activitats en funció d'aquests criteris i no d'altres aliens a la pròpia organització.
- **Facilitar un espai de participació (no festiva)** dels ciutadans de Tarragona en la gestió del Patrimoni Històric com a impulsors i realitzadors de propostes actives. Les jornades serveixen també per a què els ciutadans sense vinculació professional amb el patrimoni històric puguin fer sentir la seva veu i la seva voluntat de participació en la gestió del patrimoni.
- **Crear un marc per la trobada de gestors de museus**, jaciments arqueològics, conjunts monumentals i centres d'interpretació del patrimoni històric romà d'Europa i altres països (especialment països del nord d'Àfrica). Precisament les jornades Tarraco Viva s'estan consolidant com a referència internacional en l'àmbit de la divulgació història. Sigui per la fira de museus (Roma als Museus del Món), sigui a la fira Fòrum Tarraco (dedicada a entitats de gestió de patrimoni), són cada vegada més nombroses les persones (professionals de la gestió del patrimoni, principalment) que s'acosten a les jornades per a conèixer les diferents propostes de divulgació històrica que ofereixen les jornades.
- **Potenciar la creació de grups de re-nacment, living history** i arqueologia experimental amb l'objectiu de divulgar millor el passat històric. A Tarragona i gràcies a les jornades Tarraco Viva s'han creat vuit grups d'aquest tipus.
- **Potenciar i estimular l'interès per la història en els col·lectius escolars**, per tal que siguin, en el futur, ciutadans amb la idea del valor cultural i, per tant, humà, del patrimoni històric.

Origen del projecte

Les jornades Tarraco Viva comencen a organitzar-se l'any 1999 (encara que hi va haver una edició pròleg l'any anterior), amb motiu d'una sèrie d'actes que pretenien donar suport ciutadà a la candidatura de Tarraco com a Patrimoni Mundial de la UNESCO. L'èxit de les jornades ens va fer veure la necessitat de plantejar-nos la seva celebració anual, amb independència de la candidatura. Efectivament, un cop declarat Patrimoni Mundial, les jornades van seguir organitzant-se i cada cop amb més acceptació i participació de públic, tant local com nacional i internacional.

Definició de festival

TARRACO VIVA és un festival cultural internacional dedicat i especialitzat en la divulgació històrica de l'època romana.

Criteris de programació

- La selecció de les activitats es fa en funció dels objectius.
- La **divulgació històrica és el principal valor** per formar part del programa d'actes.
- La programació es desenvolupa principalment en **espais monumentals o arqueològics** relacionats amb l'època romana.
- El festival pretén **apropar el públic a la realitat històrica de Tarragona**. Per a fer-ho no es guarneixen ni decoren els espais ni els carrers. Es mostra la ciutat tal com és, o millor dit, tal com ha arribat a ser.
- Es prioritza el **valor didàctic** de les propostes d'activitats, per sobre del seu valor escènic.
- A la programació s'intenta potenciar la producció pròpia d'activitats fetes especialment per al festival. Més del 80% de les activitats es creen especialment per a les jornades. **Tarraco Viva és bàsicament un festival de producció pròpia.**

L'OFICINA PERMANENT DEL FESTIVAL

Situada a l'antiga Casa Sefus, a la Plaça del Pallol, en un edifici històric, significa un pas important en la consolidació del festival. L'Oficina depèn de la Conselleria de Patrimoni Històric i treballa tot l'any en:

Organitzar el programa d'actes del festival. Això implica tasques de programació, producció d'infraestructures i personal, comunicació, administració i relacions públiques.

Promocionar el festival (tant al territori com a l'exterior) amb la realització de campanyes comunicatives que duren tot l'any.

Formació. L'oficina té la voluntat de contribuir a formar d'una manera pràctica a futurs professionals de festivals culturals.

Edició. Volem que l'oficina sigui també capaç d'anar editant materials de difusió relacionats amb el mateix festival així en els propers anys volem editar llibres de difusió històrica, material audiovisual, material en línia (a través del nostre web), etc. A la plana web, a l'apartat **BIBLIOTHECA**, podreu trobar bibliografia, enllaços d'interès sobre el món romà i els "Quaderns TARRACO VIVA".

Durant tot l'any estem a la vostra disposició per rebre consultes, opinions, informacions, etc.

LLIBRE TARRACO VIVA

Amb motiu de la 10a edició, Arola Editors va editar un llibre sobre TARRACO VIVA.

Amb textos de Sara Sans i Magí Seritjol i amb imatges de Rafael Lopez Monné, el llibre ha inaugurat una nova col·lecció dedicada als festivals culturals del nostre país.

El podeu adquirir (preu: 20 €) a la vostra llibreria habitual o bé a través del web www.arolaeditors.cat.

WEB TARRACO VIVA

El web del festival www.tarracoviva.com es va posar en funcionament l'any 2008, com un mitjà d'informació i de comunicació amb el festival.

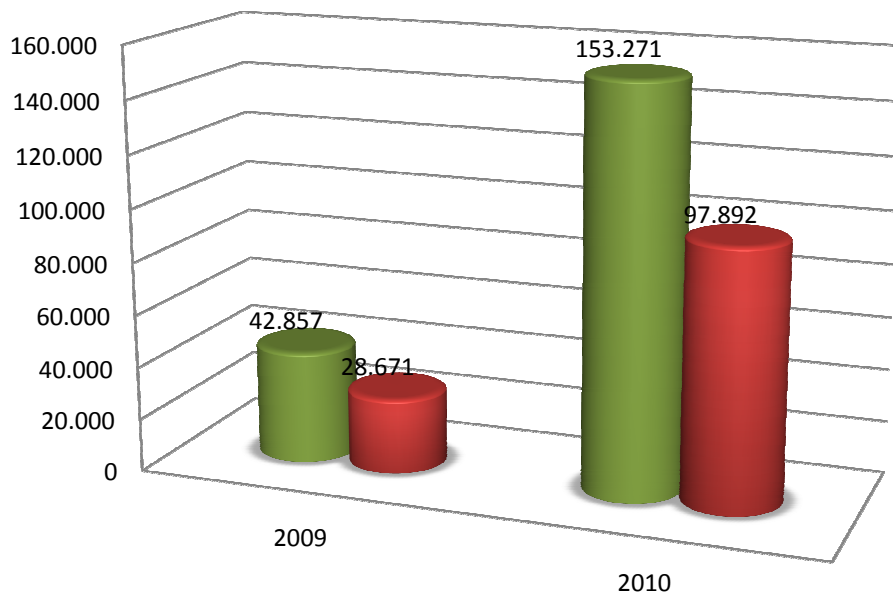
Al web podreu trobar:

- Informació sobre el festival, els seus objectius i el plantejament general.
- Informació sobre els festivals dels darrers dos anys: programes, ponències de les jornades d'Història Viva, cartells de les diferents edicions, opinions sobre el festival de responsables de museus, grups de reconstrucció, universitats, etc. i imatges del festival i del llibre del X aniversari.
- Informació sobre la edició actual: el programa, els horaris, la fira de Roma als Museus del Món, museus, jornades, adquisició d'entrades per a les activitats del festival, etc.
- Serveis als mitjans de comunicació: dossiers de premsa, reculls de premsa, acreditacions professionals, etc.
- Serveis d'atenció al visitant i a grups, l'oficina TARRACO VIVA, les seves activitats, les presentacions del festival, etc.
- Informació sobre el projecte Amfitrions Tarragonins, *Hospitalitas*, i formulari d'adhesió al projecte.
- Apartat de *Bibliotheca* amb enllaços a grups de reconstrucció tarragonins i europeus, museus, jaciments, altres festivals, informació sobre la història de Roma, bibliografia sobre l'antiga Roma i els quaderns TARRACO VIVA (produïts per la oficina del Festival) :
  - * I: Anys, Mesos i Dies. Notes sobre el calendari a l'antiga Roma.
  - * II: El calendari festiu a l'Antiga Roma.
  - * III: Negocis d'hostaleria i restauració a l'Antiga Roma.
  - * IV: Sèneca filòsof

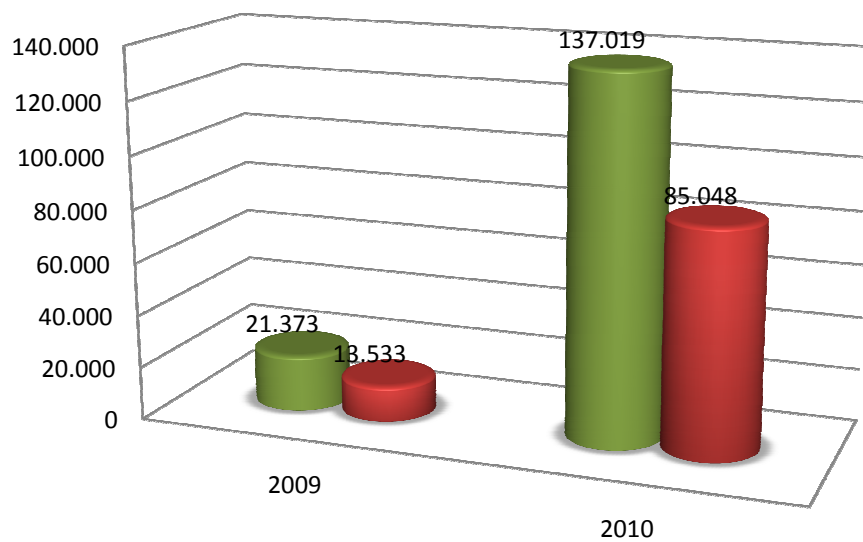
Visites

	Any 2009	Any 2010	Diferència	%
Visites	42.857	153.271	110.414	72.04
Visitants diferents	28.671	97.892	69.221	70.71
Noves visites				69,84
	Maig 2009	Maig 2010		
Visites	21.373	137.019	115.646	80.26
Visitants	13.533	85.048	71.5815	41.27

Durant l'any

Durant el mes de maig

SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ AL VISITANT

El servei d'informació i atenció al visitant ofereix durant els mesos previs al festival un espai de contacte mitjançant el correu electrònic i el telèfon, en què les persones interessades a assistir a Tarraco Viva poden demanar informació sobre les dates, les activitats, la reserva anticipada d'invitacions i trobar assessorament i suport per tal d'organitzar la seva visita a Tarraco Viva.

El diumenge 8 i els dies 13, 14 i 15 de maig aquest servei estarà a l'entrada dels jardins del Camp de Mart.

HOSPES AVE - Servei d'Informació i Atenció al Visitant
La porta de benvinguda al Festival.

A l'estand del Servei d'Informació i Atenció al Visitant tindrà els següents serveis:

- **Informació de les activitats del festival:** horaris i localització de les activitats, accessibilitat, espais monumentals, etc.
- **Distribució dels materials informatius:** programa, fulletons, plànols, cartells i d'altres materials impresos.
- **Venda d'entrades.**
- **Recollida d'entrades reservades.**
- **Informació i acollida a grups:** escoles, universitats, associacions, empreses, etc.
- Material de **marxandatge.**
- **Atenció personalitzada** per a qualsevol consulta, dubte, suggeriment etc. que puguin necessitar les persones assistents al festival.
- Atenció i **acollida als programadors** inscrits a la fira **NUNDINAE**

Contacte amb el Servei d'Informació i Atenció al Visitant:

Oficina TARRACO VIVA Casa Sefus (Plaça del Pallol)
Correus electrònics : oficina@tarracoviva.com i attvisitant@tarracoviva.com
Telèfons de contacte (**a partir del 5 d'abril**) 977 29 61 37 ext. 7715 i 7713

Horaris estand Camp de Mart:

- * Diumenge 8 d'11 a 14 hores
- * Divendres 13 de 16 a 21 hores
- * Dissabte 14 de 9.30 a 21 hores
- * Diumenge 15 de 9.30 a 15 hores

NUNDINAE

IV Fira de Programadors a TARRACO VIVA

Aquesta fira té com a objectiu de facilitar la trobada entre grups de reconstrucció històrica i els gestors i programadors de museus, centres d'interpretació del patrimoni, dinamitzadors culturals, directores de festivals i esdeveniments històrics, etc

Cada cop més, els grups de reconstrucció i difusió històrica representen una fórmula seriosa i didàctica de dinamització del Patrimoni Històric i de divulgació del coneixement de la història antiga i TARRACO VIVA s'ha convertit en un autèntic aparador per molts grups, entitats, empreses i persones que es dediquen a la divulgació històrica del món antic.

La fira *Nundinae* ofereix la possibilitat de gaudir de les jornades, conèixer i contactar amb els diferents grups de reconstrucció, i també per poder contractar activitats.

A qui va adreçada:

- Gestors de patrimoni històric
- Gestors culturals
- Responsables i tècnics de museus, jaciments i centres d'interpretació
- Responsables i tècnics d'àrees culturals, de patrimoni i turisme
- Entitats culturals públiques i privades
- Empreses d'arqueologia i difusió cultural
- Departaments universitaris d'Història, Arqueologia, Estudis Clàssics, Turisme, etc.

[Informació i inscripció al web del festival.](#)

PREMSA

Durant l'edició del festival del **2010 és van acreditar 91 professionals** de diversos mitjans de comunicació locals, nacionals i internacionals, i professionals independents:

Televisions:	Tac 12 Canal Català TV3 C.I.Comunicación, Productora per Televisió Espanyola Mediafreme
Radio	Tarragona Radio Paralelo 20, Madrid Onda Madrid Cope Madrid Onda Cero Madrid
WEB	Petit explorado Xamberg online Tot Tarragona
Prensa Escrita	Diari de Tarragona El Punt Auriga Diario de Alcalá Zazpica

Acreditacions 2011

Les acreditacions dels mitjans de comunicació per a la present edició s'han de sol·licitar pels propis mitjans indicant els professionals que assistiran. Els professionals freelance realitzaran la inscripció de forma individual.

La tramitació de la acreditació s'ha de fer al web del festival www.tarracoviva.com, a partir del dia **4 d'abril i fins el 30 d'abril de 2011**

Posem a disposició dels mitjans de comunicació, a més dels telèfons i contactes habituals, l'adreça premsa@tarracoviva.com per atendre les seves consultes.

Projecte **HOSPITALITAS**

Amfitrions de Tarraco Viva

Projecte que va néixer fa quatre anys i que segueix en funcionament per a tots els Amfitrions Tarragonins *Hospitalitas* per tal de donar suport a totes aquelles persones de Tarragona que conviden a d'altres que viuen fora de Tarragona a assistir al festival Tarraco Viva.

Els **Amfitrions Tarraco Viva** son aquelles persones que acompanyen a familiar o amics que viuen fora de Tarragona a les activitats de Tarraco Viva, l'acull i li mostra el festival, els diferents monuments i indrets de la ciutat, etc. El projecte *Hospitalitas* pretén facilitar-los-hi tota la informació i assessorament que necessitin.

Els visitants de fora de Tarragona provenen principalment de Barcelona i la seva àrea metropolitana: el Valle oriental i occidental, el Baix Llobregat, Maresme, etc.; les comarques properes a Tarragona: els Penedès, les terres de l'Ebre; Girona, i també dels territoris de l'Estat Espanyol: Aragó, València, Andalusia, Galícia, País Basc, Madrid, Navarra, Castella i Múrcia. Els visitants estrangers provenen principalment del Sud de França i d'Itàlia

[Formulari d'inscripció al web del festival Tarraco Viva](#)